

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
M. L. Longworth
MURDER IN THE RUE DUMAS

Copyright © Mary Lou Longworth, 2012

All rights reserved

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05001-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Ubistvo
u Ulici
Dima

M. L. LONGVORT

Preveo Aljoša Molnar

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

Za Kena i Evu

Uz nadu da će impresionirati

Prijateljstvo između Jana Falkeroa i Tjerija Maršiva iznenadilo je sve na Univerzitetu. Ne samo da su se nadmetali za istu doktorsku stipendiju već su i fizički i socijalno bili različiti na svaki mogući način. Jan je bio visok i plav, sin televizijskog producenta iz Pariza, koji se razveo od Janove majke, dizajnerke enterijera. Tjeri je bio crn, nizak i zdepast, i bio je mnogo skromnijeg porekla: otac mu je bio profesor francuskog u jednoj marseljskoj srednjoj školi, a majka – još udata za oca – slabo plaćeni dijetetičar u bolnici *Hôpital du Nord*.

Dvojica studenta koračali su brzo, govorili glasno s vrlo malo pauza, jer su obojica bili najmlađi od troje dece – to je bila jedna stvar koja im je bila zajednička – i bili su veoma uspješni u nameri da ih svi čuju za trpezarijskim stolom. „Požuri“, rekao je Jan, preko ramena svom prijatelju. „Sve ono dobro biće pojedeno dok mi stignemo.“

„Šta mogu kad nemam noge kao žirafa, kao ti“, odgovorio mu je prijatelj, skakućući kako bi ga sustigao. „Krenuli bismo na vreme da se nisi javio na telefon i vrlo dugo čeretao sa onom... kako se zvaše.“

„Suzan“, usporeno je rekao Jan. „Suzan, dobila je ime po pesmi.“

„Jašta... Tvoja draga iz detinjstva... Otac joj je glavni lekar u Karnaku, gde je tvoja buržoaska porodica provodila svoja idilična leta.“ Tjeri je zastao da oponaša sviranje gitare i proizveo vrlo prihvatljivu imitaciju Leonarda Koena.

*„I ona ti daje čaj i narandže
Koje dolaze čak iz Kine...“*

Pevao je, sve dok nije skliznuo sa uskog trotoara na ulicu.

„Začepi, imbecilu“, smejaio se Jan. „A-ha, idilična leta, kako da ne. Toliko idilična da su mi se roditelji razveli. Možda je to zbog sve one kiše u avgustu... Bili su zaglavljani u našoj besprekorno dizajniranoj kući na plaži.“ Bila je to jedna od stvari koje je Jan voleo kod Tjerija: činjenicu da nije želeo da prepozna neki besprekorno dizajnirani enterijer, niti ga je bilo briga za to, čak ni kad bi ga ovaj udario u lice. Jan je požurio napred, mršteći se, kao da je razmišljao o majci i ocu, i njihovim novim partnerima, od kojih ni za jedno nije mario.

Dva mlada čoveka stigla su do komplikovano izrezbarenih drvenih vrata na *Place des Quatre Dauphins** i pozvonili na zvonce koje se nalazilo na ispoliranoj mesinganoj pločici, označenoj sa profesor Mut. Vrata su uzvratila zvrjanjem i otvorila se uz lupu, a Tjeri ih je pridržao prijatelju, govoreći: „Posle tebe!“ Tjeri je video da je Jan odjednom začutao, što je često činio kada se načinjala tema njegovih roditelja – razveli su se pre dve godine – i Tjeri je pomislio da bi trebalo da pokuša da promeni temu. Zamislio je porodicu Falkero kako sedi u dnevnoj sobi s nameštajem, potpuno nepraktičnim za odmor – belim, na primer – kako u tišini posmatra sive talase što se razbijaju o obalu. Progovorio je, pokušavajući da podseti Jana na neke druge, srećnije stvari. „Stalno misliš samo na hranu. I Suzan, naravno.“ Jan se nasmejao i ušao u hladni i vlažni hodnik

* Fr. – Trg četiri delfina. (Prim. prev.)

stambene zgrade, radujući se večerašnjoj besplatnoj večeri, i Suzan, koju će videti kad bude otišao na božićni raspust.

Gojenje je za Tjerija bilo problem još od niže srednje škole, i u srednjoj školi nikad nije imao devojkicu. Prvu ljubav doživio je na drugoj godini fakulteta. Kakav je to susret bio! Ula je bila švedska studentkinja na razmeni – kliše koji je čak i Tjeri, koji nikad nije bio van Francuske, mogao da prepozna. Osmehivao se sam za sebe dok su se peli širokim stepeništem do stana profesora Muta na trećem spratu, ali slika Ule, gole u njegovom krevetu, gledala je dok se osvrtao po vili iz sedamnaestog veka. Tjeri se divio ulaznom hodniku zgrade – toliko različitom od stana u kom je odrastao i onog koji je delio s Janom, gde su strme stepenice, popločane crvenim pločicama, bile toliko uske da je bilo skoro nemoguće do stana odneti fotelju ili bicikl. Namerno je stopalo postavljao u ulegnuće na svakom stepeniku, izlizanom od vekovnih Ekšana – i njihovih slugu – koji su špartali kroz hodnike ove aristokratske vile, sada podeljene u tri elegantna stana.

„Mogu da osetim *hors d'oeuvres**“, rekao je Jan, preskačući po dva stepenika. „Lisnato pecivo, malo ostataka od pice, možda i poslužavnik sa hladnim nareskom i kolut ili dva brija – sira iz supermarketa, kladim se. Zašto imućni ljudi tako često služe tako jeftinu hranu?“ Zastao je na jednom stepeniku i pogledao prema dole, u prijatelja, kog je trgnuo iz sanjarenja. „Slušaš li ti mene! Kladim se da će vino biti ono iz kartona.“ Gledao je kako njegov prijatelj spušta svoje malo široko stopalo u udubljenje na jednom od kamenih stepenika.

„Prosjaci ne biraju“, odgovorio je Tjeri. „Osim toga, ja sam vrsni poznavalac... vina, na točenje.“

Jan se nasmejao i pokucao na vrata. Okrenuo se svom prijatelju iz Marselja, koji je dahtao, i brzo dodao: „Obećavam ti da, kada se zaposlim,

* Fr. – Predjelo. (Prim. prev.)

što će, nadam se, biti uskoro, nikad neću kupovati sir iz supermarketa, kao ni jeftino vino.“

Tjeri je potvrdno, tobož iskreno, klimnuo glavom i odgovorio: „Evo, zapamtiću.“ S učiteljskom platom svog oca, Tjeri je odgojen na industrijski pravljenom siru, ali, zahvaljujući svom prijatelju iz Pariza, sada je znao kakav ukus imaju zanatski sirevi i potajno se nadao da će i on moći sebi da priušti kvalitetnu hranu – kvalitetno sve – jednog dana. Uskršnja nedelja, provedena u potkrovnom stanu M. Falkeroa, koji je gledao na *Les Invalides**, bila je jedan od najlepših perioda u njegove dvadeset četiri godine života. Nikad nije obedovao u toliko finih restorana, a u svakom od njih je ocu i sinu Falkero ponuđen najbolji sto, i prijatno je procaskano sa vlasnikom, osobljem i glavnim kuvarima. Tjeri se divio M. Falkerou, koji je, uprkos gomili novca i slavnim prijateljima, Janu odobrio isti bedan studentski budžet kakav su imali i njegovi vršnjaci.

Vrata stana otvorila je visoka zgodna žena u četrdesetim, guste crne kose i krupnih smeđih očiju. Tjeri je bio srećan što nosi otvorenu crnu vunenu haljinu koja joj je posebno dobro stajala – ne samo da je otkrivala savršeno preplanulu kožu već i bujne grudi. „Pakleni duo“, rekla je, smejući se. „Uđite! Stigli ste tačno na vreme!“, prošaputala je, namignuvši. „Sto samo što je postavljen!“

„Hvala, profesorka Leoneti!“, odgovorili su uglas. Iako su Tjeri i Jan cenili učenost svog domaćina, doktora Žorža Muta, više su voleli dinamična, često i šaljiva predavanja mlade doktorke Ani Leoneti. Ali ipak je doktor Mut imao poslednju reč u pogledu *Dimine stipendije*, tako da su bili tu i odricali se svog tradicionalnog izlaska petkom, kada bi šarmirali američke devojkice što se vrzmaju po krčmama Eks an Provansa, samo da bi se dodvoravali svojim profesorima. Tjeriju se stomak zgrčio kada

* Fr. – Palata invalida. (Prim. prev.)

je ugledao more glava – od kojih je većina bila seda – ali se opustio jer je doktorka Leoneti bila tu. Janu je više prijalo kada je bio u većoj grupi ljudi i, mada je uglavnom gledao Jana, kako bi ispratio njegove znake, večeras se Tjeri zakleo da će biti nezavisniji.

Doktorka Leoneti povela je studente do njihovog domaćina, a onda nestala. „Pokušaj da ne zevaš okolo po stanu“, vrlo tiho je upozorio Jan prijatelja.

Tjeri je odmah odgovorio: „Sve dok ti ne budeš govorio 'zaista' tim svojim izveštačenim glasom, koji uvek koristiš kada razgovaraš sa dekanom.“

„Profesore Mut, *bonsoir**“, rekao je Jan, srdačno se rukujući sa starijim sedokosim gospodinom.

„Dobro več, doktore“, rekao je Tjeri, sledeći na redu da protrese starački pegavu krhku šaku. „Hvala vam na pozivu.“

„Nema na čemu, nema na čemu“, promućao je doktor Mut. „Moji profesori učinili su isto za nas kada sam bio vaših godina. Osim toga, obojica ste imali dobar razlog da dođete, zar ne!“ Zakikotao se sopstvenoj šali. Tjeri se bledunjavo osmehnuo, znajući da doktor Mut misli na *Diminu stipendiju*. Jan je odmah odlučio da mu nije bitno na šta je Mut mislio. Želeo je stipendiju (za koju se nadao da će biti brza ulaznica u MBA** program) i nije video razlog da prikriva tu činjenicu.

„Hm... zaista“, odgovorio je Jan, kikoćući se, nateravši Tjerija da zakoluta očima prema tavanici, gde su se one zalepile za živopisne freske sa mitološkim likovima. Plutajući bogovi i boginje bili su zatočeni u komplikovanu gipsanu mrežu, modelovanu u obliku flore i faune: gipsani ukrasi, bio je prilično siguran da se to tako zove. Okrenuo se da vidi da li je Jan primetio tavanicu – Jan ne samo što je bio imućan već je voleo umetnost i bio je spreman da deli svoje znanje u bilo kojoj prilici – ali Jan je gledao preko ramena doktora Muta, prema dugačkom drvenom

* Dobro več! (Prim. prev.)

** *Master of Business Administration*, postdiplomski program fokusiran na poslovnu administraciju. (Prim. prev.)

stolu zatrpanom hranom. Tjeri je video da je njegov prijatelj bio u pravu povodom trpeze: pica, isečena u male kvadrate, kolutovi brija, hleb i hladni narezak. Ali vino je bilo u flašama. Jan se tog trenutka iznenada izvinio i krenuo prema stolu, gde je doktorka Leoneti sipala sebi čašu vina. Posmatrala je mladiće uz osmeh koji joj se pojavio na usnama – volela je oba studenta, ali je bila zbunjena jer nije znala zbog čega studiraju teologiju. Imala je osećaj da je Jan Falkero izabrao teologiju jer je finansiranje bilo bolje – i prijem lakši – nego na istoriji, iz jednog prostog razloga: bilo je manje studenata na tom smeru. Verovatno će nastaviti sa pravom ili ekonomijom. Imala je prijatelja koji je radio u jednoj investicionoj kompaniji u Londonu i koji joj je rekao da sada u svet akcija i obveznica vrbuju diplomce sa teologije i istorije. Onaj niži, iz Marselja, bio je prava misterija. Možda će ga večeras pitati za njegove planove za budućnost, ako uspe da ga nagovori da prestane da zuri u plafon.

„Želiš li malo?“ pitala je, podigavši flašu prema Janu, koji je sada stajao pored nje, glave okrenute prema njoj pod uglom od skoro devedeset stepeni. Ispratila je njegov pogled – zabrinuta da joj je haljina možda previše *décolleté** – a onda primetila da ne izgleda čudno zato što je perverznan već zato što pokušava da pročita etiketu na flaši.

„Ah, *bandol* crno!“ konačno je uzviknuo. „Pa naravno, hvala vam! Doktor Mut je baš galantan večeras!“

Ani Leoneti se osmehnula. „To je moj doprinos. Život je previše kratak za loše vino, *non*? Pozovi drugara ovamo i onda ću i njemu sipati jednu čašu.“ Ali Tjeri je već stajao pored nje – video je profesorku Leoneti sa flašom vina u ruci i probio se kroz profesore i diplomce, idući prema svom prijatelju. Samo što je uzeo prljavu čašu sa stola – nije bilo vremena da traži čistu, kada otvorena vinska flaša može biti iskapljena svakog trena – kada se glas doktora Muta začuo preko žamora teologa.

* Dekoltirana. (Prim. prev.)

„Ne, Bernare! Biće kako sam ti danas rekao u kabinetu... I moja odluka će biti konačna!“

Profesor Bernar Rodje, sredovečni čovek kog je većina kolega smatrala previše zgodnim da bi bio teolog, okrenuo se i pošao prema ulaznim vratima. Ani Leoneti nikad nije razumela zašto su ljudi smatrali Bernara previše zgodnim – znači li to da bi čovek trebalo da bude ružan da bi predavao teologiju? Svakako da je bilo nekoliko onih koje je bilo teško gledati na Odseku za filozofiju, ali pravo je to kompenzovalo s nekoliko veoma finih, ako ne i prelepih primeraka. I gde je bilo njeno mesto u svemu tome?

Tjeri i Jan razmenili su zabrinute poglede, pretpostavljajući da se profesori svađaju zbog stipendije, a Ani se osmehnula i usula im još vina. „Ne brinite“, rekla je. „Nema to nikakve veze sa *Dimom*.“ Ispravno je pretpostavila da se Bernar neiskusno raspitivao za Mutovo penzionisanje, koje je ovaj objavio prethodne nedelje na sastanku Fakulteta. Tri imena predložena su kao zamena za čelnu poziciju – što je bilo mesto koje je donosilo veoma izdašnu platu, mnogo plaćenih odsustvovanja i istorijski, skoro dvesta kvadrata veliki stan u kom su sada bili, lociran na trgu za koji su mnogi Ekšani verovali da je dom najlepše od svih fontana – *Les Quatre Dauphins**. Pored fresaka koje su posmatrale stanare, ozidani vrt čuvao je jednu retkost koja se leti ponekad mogla čuti, ali nikad i videti, jer ju je skrivao preko tri metra visok kameni zid: bazen.

Takav posao bio je neuobičajen u Provansi, ali Odsek za teologiju uvek je uspevao da se distancira od ostatka Univerziteta. U kasnim dvadesetim godinama, otac Žil Dima, sveštenik, kao i bivši direktor odseka, zaveštao je svoju porodičnu vilu i bogatstvo Univerzitetu, uz napomenu da će novi direktor živeti u antikvitetima ispunjenom stanu na trećem spratu, a da će donja dva stana Univerzitet iznajmljivati da bi se isplaćivala stipendija u njegovo ime. Ta građevina – koja je sada bila dom kancelarijama i

* Četiri delfina. (Prim. prev.)

učionicama – kao i ulica, dobili su ime po njemu. Bio je to njegov način da se oduži svetu. Izgubio je dva brata u Prvom svetskom ratu; ironično, ali njegova porodica je stekla bogatstvo izradom mašinskih delova za tenkove koji su testirani na blatnjavim poljima Pikardije i Belgije, 1917.

Kao što se i nadala, ime Ani Leoneti bilo je jedno od tri imena. Iako je bila mlađa od svojih kolega, i poznata kao modernista na Odseku, njen doktorat sa Jeila i česte publikacije bili su realnost koja se nije mogla opovrgnuti. Ono što je radilo protiv nje, mnogo više nego njena delimična radikalnost, bila je činjenica da je došla s Korzike. Mesto gde je provela prvih osamnaest godina života imalo je veći uticaj na njenu karijeru nego što je mogla da zamisli i povremeno je žalila što nije ostala u Sjedinjenim Državama – gde, kao Korzikanka, ne bi bila žigosana ni kao „seljančura“, ni kao „terorista“. Ironija je bila u tome što su i ona i njen suprug obožavali to ostrvo i vratili su se u Francusku nakon što je Ani doktorirala, kako bi mogli za svaki odmor da odlaze na Korziku.

Drugo je bilo ime Bernara Rodjea, postojanog ali dosadnog cistercitskog učenjaka; a treće, kada je obelodanjeno, dočekano je s cerekanjem i negodovanjem: Đuzepe Rokija – „svakidašnji teolog“, kako je voleo sebe da zove – koji je predavao na Odseku za teologiju na univerzitetu u bratskom gradu, Peruđi, ali je zarađivao desetostruku univerzitetску platu pišući knjige i članke o teologiji za modne časopise i pojavljujući se na italijanskoj televiziji, gde je objašnjavao svoju verziju svetskih religija širokim narodnim masama. Upravo zbog toga ga je Ani branila – Rokija je prostim jezikom objašnjavao ono što su mnogi verovali da je komplikovana, opterećujuća tema – kao i zbog doprinosa italijanskoj televiziji, kojoj je očajnički trebalo poboljšanje. Pročitala je njegove knjige – best-selere širom sveta – i pronašla vrednosti u nekim od mnogo stvari koje je rekao. Prilikom nedavnog putovanja za Peruđu, pitala je jednog od svojih kolega zašto Rokija i dalje predaje, s obzirom na to koliko novca zarađuje od knjiga i pojavljivanja na televiziji. „To ga čini respektabilnim“, rekao

joj je Dario, pijuckajući *kampari* na jednom od mnogih neverovatnih trgova u Perudi. „Osim toga, mi Italijani volimo kad nas zovu *dottore*.“

Bernar Rodje spustio je svoju praznu čašu na uski i visoki sto iz carske ere, napravljen od egzotičnih vrsta drveta, uzetih iz jedne od bivših francuskih kolonija, i izašao iz sobe. Izjurio iz sobe, Ani će kasnije reći svom suprugu. Bledo se osmehnula na ovaj gaf koji je Bernar upravo napravio, ugrožavajući svoje šanse za direktorsku poziciju. Ani je pogledala Jana i Tjerija i pomislila na svoje studentske dane – celonedeljno slavlje koje je njena porodica održala u njihovom korzikanskom selu kada je primljena u *grande école** u Parizu; na trud i vreme koje je uložila da nauči engleski; i na svoje doktorske godine u Konektikatu – koje je otplaćivala konobarišući u jednom francuskom restoranu u Nju Hejvenu. Ali dugo radno vreme se nastavilo – kada bi trebalo da čita svojoj deci, njima dvoma, ili da bude u krevetu sa suprugom, ona je ostajala dokasno i istraživala. Ali nagrada će uskoro sve to isplatiti. Mogla bi – trebalo bi – da bude sledeći dekan Teološkog odseka, da preseli svoju porodicu iz nešarmantnog kutijastog stana iz sedamdesetih u jednu od najpoželjnijih zgrada u Eksu. Nije osećala sažaljenje prema Bernaru, koji nije objavio ni blizu toliko radova koliko ona, niti je studirao na prestižnom stranom univerzitetu. „*Pauvre*** Bernar“, prošaputala je, cereći se.

* *Velika škola*. (Prim. prev.)

** *Jadan, jadni*. (Prim. prev.)

POGLAVLJE DRUGO

Pravi učenjaci

*A*ni Leoneti spustila je svoju vinsku čašu i osvrnula se po sada utih-
nuloj prostoriji. Žorž Mut podigao je ruku do usta i nakašljao se, preki-
dajući neprijatnu tišinu. Da li će Mut večeras objaviti ko će ga zameniti?
Pokušala je da se ne osmehuje na ovu pomisao i odjednom zažalila što
nije pozvala i svog supruga.

„Kao što svi već do sada znate“, rekao je starac glasno i jasno, „odlu-
čio sam, ipak, da odložim svoj odlazak u penziju.“ Blagi žamor začuo
se širom sobe i dekan je ponovo morao glasno da se nakašlje kako bi
progovorio. „Na neodređeno vreme“, dodao je dajući odgovor na nepo-
stavljeno pitanje, koje je većina njegovih gostiju prevrtala po glavi. „Još
sam donekle sposoban“, nastavio je, pokušavši da se nasmeje. „A dobit-
nik *Dime*“, rekao je, pogledavši u pravcu Jana i Tjerija, „biće objavljen u
ovo vreme sledeće nedelje. A sada, molim vas, jedite i raskomotite se.“

Jan je spustio svoj komad pice i pogledao Tjerija. „Odjednom više
nisam gladan.“

„Tačno znam na šta misliš“, odgovorio je Tjeri. „Voleo bih da pode-
limo stipendiju.“

„Ne, ne“, njegov prijatelj je bio odlučan, s ozbiljnošću koju je Tjeri retko kad video kod Jana. „Ti si pravi naučnik. Ja sam upisao teologiju samo zato što je bilo više slobodnih mesta i jer sam se nadao da ću zaista ozbiljno naljutiti roditelje.“

Tjeri je uzeo flašu i obojici usuo još vina. „Evo, možemo bar da pijemo. I, je li ti uspelo?“

„Šta to?“, pitao je Jan, otpivši gutljaj vina i posluživši se zalogajem predjela. Konačno olakšavši dušu ovim priznanjem, odjednom je ogladneo.

„Da naljutiš roditelje?“

Jan se nasmejao i podigao vinsku čašu nazdravljajući. „Smešno je to. Moj otac je bio usred snimanja dokumentarca o Torinskom pokrovu, kada je odjednom postao reformisani katolički mistik. Smatrao je da je to što ću studirati teologiju sjajno. A na moje iznenađenje, to je smatrala i mama. Imamo imućnog prastrica koji je misionar u Južnoj Americi, a nadala se da će ga nekako impresionirati.“

„Pa, šta god ti tvrdio“, reče Tjeri, „i dalje mislim da si i ti dobar naučnik.“

Jan se nasmejao. „Samog sebe sam iznenadio uživajući u teologiji. Doktorka Leoneti je jedan veliki razlog za to. Ali dobio stipendiju ili ne, otiskujem se u zemlju MBA.“

Tjeri je sipao svom prijatelju još jednu čašu vina, ali sebi nije. Jan je primetio da se Tjeri namrštio i rekao: „Šta nije u redu? Ne brini, čak i ako odem u SAD, ostaćemo u kontaktu, je li tako?“

Tjeri je odmahnuo glavom i, nagnuvši se prema Janu, rekao: „Ne, ne, nije to. Već to što se Mut ne penzioniše. Pomisli samo kako se sada oseća profesorka Leoneti. Mislio sam da će ga ona zameniti. Zar ti nisi?“

Jan je pogledao preko prostorije u Ani Leoneti, koja je sedela na tvrdjodj trepezarijskoj stolici, držeći ruke na kolenima i gledajući u tavanicu. „I ja sam to mislio, ali šta mi znamo! Nije baš da nam sve saopštavaju ovde. Možda ima još profana u redu za taj posao. Kao i Rodje, ili onaj

tip iz Tuluze, koji je opsednut normanskom crkvom. Kako god, Mut će se uskoro penzionisati – prastar je.“

„Koliko uskoro je to uskoro? Znaš kako je to kad si siguran da ćeš nešto dobiti, a kada se to ipak ne dogodi, koliko je teško. Moglo bi trajati šest meseci, ili tri godine, uopšte nije bitno. I dalje se osećaš kao da te je neko udario pesnicom u stomak.“

Jan je popio malo vina i pokušao da se seti kad se njemu tako nešto dogodilo, ali nije uspeo. Možda onomad, kad mu je u poslednjem trenutku Lora rekla da ne može u julu s njim da pođe za Bretanju, a onda je preko prijatelja saznao da je otišla sa Sen Trope s jednim tipom koji je već radio u nekoj pravničkoj firmi? Ne, preboleo je to relativno brzo kada se prošlog leta Suzan vratila u njegov život.

„Vidi ti to“, rekao je Tjeri, klimajući glavom ka naspramnom uglu sobe. „Da nisam siguran da nije tako, rekao bih da madmoazel Zakari trza na Muta.“ Jan je bacio pogled u istom pravcu i stresao se.

„Odvratno! Šta ona to radi? Izgleda kao da pokušava da ga poljubi! Mislio sam da ona mrzi sve na Odseku, a posebno mene, otkako sam joj dodijavao da mi kaže kada će se dekan odlučiti za *Dimu*.“

„Ne“, rekao je Tjeri, uzimajući kreker. „Mislim da te je mrzela još mnogo pre toga.“

Jan se namrštio, odabravši da ignoriše komentar svog druga. „Pa, u pravu si, očigledno u ovom trenutku ne mrzi dekana.“ Odri Zakari, dvadesetsedmogodišnjakinja, diplomirala je istoriju umetnosti, a dok je bila na poslednjoj godini studija, počela je povremeno da radi posle podne, na Odseku za teologiju. Diplomirala je, sekretarica teologije je otišla, a Odrin honorarni rad postao je puno radno vreme. Bila je večno nezadovoljna i svakodnevno je podsećala profesore i studente da nije želela da joj život krene tim putem i da ju je ekonomska kriza primorala da kuca tuđa pisma i zavodi dokumente. U isto vreme, bila je žestoko zaštitnički nastrojena prema svojoj novoj ulozi na Odseku i ponosna zbog sigurnog zaposlenja, sa izvrsnim penzionim planom i odmorima.

„Da li ona to pokušava da poljubi Muta u uvo?“, pitao je Jan dok je žvakao komad hleba.

„Ne, nešto mu šapuće. Verovatno koliko mnogo te mrzi.“

Jan je uzeo komad sira, mršteći se dok ga je stavljao u usta. Napravio je kiselu grimasu.

„Bože, ovaj sir je pravo sranje. Zaista moram zarađivati makar toliko da kupujem dobru hranu i vino.“

„Živeli, živeli!“ rekla je doktorka Leoneti, stojeći sada pored dva studenta. „Drago mi je da vam se sviđa vino. Čudno je kako takvo jedno brdovito mesto blizu mora može da proizvede tako puno i jako crno.“ Stomak joj je bio stegnut u čvor otkako je Bernar onako ljutito otišao, jer je očajnički želela da nasledi doktora Muta – ali je isto tako bila sasvim svesna kako lako, bezbrižno u Bernarovom slučaju, čovek može da ispadne iz milosti starog dekana. Šta znači „na neodređeno vreme“? Možda još jednu školsku godinu? Brzo će to proći, ali duže od toga bilo bi teško podneti. Zar se Mut ne bliži sedamdesetoj? Shvatila je da nema pojma koliko je dekan star. Možda je još u kasnim pedesetim. Da li je to moguće? Ko bi to mogao znati? Pitala se kako bi mogla da se sprijatelji sa Mutovom sekretaricom, koju je prezirala, kada ju je komentar jednog od momaka vratio nazad, u sada zagušljivu sobu.

„I toliko čudno što Kasi, tek nešto dalje niz drum, može da proizvede samo svetlo i blistavobelo!“

Ani Leoneti je zurila u Jana, iznenađena znanjem o vinu svog studenta. Odjednom je bila srećna što je sa Tjerijem i Janom i što ima priliku da priča o vinu, ili fudbalu, ili o čemu god da su momci njihovih godina pričali. „Da! I ja sam se oduvek pitala isto to! Hajde da otvorimo još jednu flašu, hoćemo li?“, pitala je, saginjući se i posežući ispod belog stolnjaka da uzme jednu flašu koju je sakrila tamo pre nego što je zabava počela.

POGLAVLJE TREĆE

Zaista glupa ideja

*J*an je piljio u Tjerija s nevericom, držeći ruku na jeftinoj metalnoj kvaci, dok su vrata bila otvorena nekoliko centimetara.

„Ne mogu... da poverujem“, rekao je Tjeri, štucnuvši. „Znao sam da se ove zgrade... raspadaju, ali ovo je prosto... blesavo što možemo da uđemo ovde tako lako.“

„Šššš“, rekao je Jan, podigavši šaku. „Možeš li da štucaš malo tiše? Nastavi, iza tebe sam.“

Dva studenta su se provukla kroz vrata, nijedan od njih se nije setio da vrata još malo otvori. Vrata su bila sa strane zgrade Umetničke akademije, na Aveniji Žila Dime, u uskoj uličici koja je korišćena za kante za đubre. Jan je imao neka iskustva sa provalama – stambena zgrada njegovog oca u Parizu imala je stražnja vrata podjednako stara kao i ova, a bravu je bilo zaista lako otvoriti na silu. Bilo je to od pomoći onih noći kada bi Jan zaboravio svoje ključeve, a nije želeo da ga otac uhvati da se vraća kući u tri izjutra. Ali onda, bio je tu i onaj drugi incident, i hladna policijska ćelija, kao i izraz razočaranja na očevom licu kad je došao po njega narednog jutra. Jan je povukao vrata i zatvorio ih bez ikakvog zvuka, mahnuvši prema stepeništu sa njihove leve strane i osvetlivši ih